

[View the original article](#)**СУСПІЛЬСТВО**

1550 доларів. Збіднілі афганці продають нирки на чорному ринку «з відчаю»

Афганська служба Радіо Свобода

11 жовтня 2026, 10:00



У 2022 році афганець Нурудін продав свою нирку на чорному ринку, щоб прогодувати свою сім'ю



Слухати 7 хв.



Доведена до розпачу боргами, що невпинно зростали, та прагненням прогодувати дітей, Захіра була змушена наважитися на крайній крок.

Мати двох дітей з Афганістану минулого року продала одну зі своїх нирок на чорному ринку. Навіть це рішення не допомогло їй родині вибратися з бідності, і зараз вона бореться з наслідками для здоров'я.

«Я продала свою нирку з відчаю, – [розповіла Захіра в ефірі Афганської служби Радіо Свобода](#). – У нас нічого не залишилося, і ми потопали в боргах. Іншого виходу просто не було. А тепер моя друга нирка теж починає відмовляти».

Її історія – не поодинокі. По всій охопленій скрутою країні, населення якої становить близько 40 мільйонів людей, збіднілі афганці продають свої органи, особливо нирки, щоб уникнути голодної смерті. Більшість людей можуть вижити, маючи лише одну нирку.

Прихід до влади «Талібану» у 2021 році поглибив одну з найбільших гуманітарних криз у світі. Без іноземної допомоги економіка Афганістану ще більше скоротилася, а рівень безробіття та бідності зростає. Мільйони афганців залежать від продовольчої допомоги, а гуманітарні організації попереджають про зростання рівня недоїдання.



Чоловік, який продав нирку на чорному ринку Афганістану, показує свій шрам – знімок з екрану

Деякі з найбільш вразливих верств населення Афганістану вдаються до крайніх заходів, щоб прогодувати свої сім'ї, зокрема продають органи, а в деяких випадках – навіть своїх дітей.

Боротьба за виживання

**“ У мене є три варіанти:
продати свою дитину,
накласти на себе руки або
вкрасти**

Бісмільла

Захіра, яка мешкає у західній провінції Герат і, як і багато афганців, має лише одне ім'я, розповіла, що **продала свою нирку за 100 000 афгані** (приблизно 1550 доларів). За її словами, після сплати частини сімейних боргів «усі гроші закінчилися».

Чоловік цієї 35-річної жінки – людина похилого віку, яка не може працювати. Її 16-річний син нелегально перетнув кордон із сусіднім Іраном, де зараз намагається знайти роботу. Тож Захіра залишилася єдиною годувальницею сім'ї.

«Зараз вдома залишилися тільки я та мої дві доньки», – сказала Захіра, яка підробляє прибиральницею, щоб оплатити їхній єдиний прийом їжі на день.

Бісмільла, житель сусідньої провінції Фарах, розповів, що намагався продати одну зі своїх нирок, але йому це не вдалося.

«У мене є три варіанти: продати свою дитину, накласти на себе руки або вкрасти», – розповів Бісмільла в ефірі Афганської служби Радіо Свобода, додавши, що він регулярно виїжджає зі свого села до обласного центру, міста Фарах, у пошуках найманої праці.

«Я п'ять днів поспіль шукав роботу, але нічого не знайшов», – сказав він. – Я вже пів року сиджу вдома. Навіть якщо ми спробуємо перейти кордон з Іраном, нас просто депортують назад».

Із 2021 року **сотні тисяч афганців нелегально перетнули** кордон із сусіднім Іраном, рятуючись від крайніх злиднів та репресивного правління «Талібану». Однак триваюча війна Ірану зі Сполученими Штатами та Ізраїлем, а також посилення Тегераном депортацій афганців без документів призвели до того, що для багатьох ця можливість стає дедалі менш доступною.



Nizam Hematkhlil (Courtesy Image)

П'ятеро членів афганської родини померли від спраги, намагаючись дістатися Ірану. Кадр з відео

«Село однієї нирки»

Афганці часто продають свої нирки через мережі нелегальної торгівлі органами. Місцеві посередники знаходять людей, готових продати нирку, і підбирають їм покупців за групою крові – здебільшого це заможні афганці або медичні туристи з Ірану, Пакистану та країн Перської затоки.

Посередники часто забирають левову частку прибутку, залишаючи продавцям лише частину узгодженої ціни. Про це розповів **Саєд Ашраф Садат**, чиновник поваленого уряду Афганістану, який підтримувався Заходом і якому було доручено розслідувати нелегальну торгівлю органами.

«Зазвичай продавці отримують лише 20-30 відсотків від фактичної вартості органу», – зазначив Садат, додавши, що решту «забирають посередники та брокери, які користуються їхнім відчаєм».

Операції часто проводяться в приватних лікарнях або підпільних клініках, а корумпований медичний персонал на це закриває очі.

У провінції Герат ця практика набула такого широкого поширення, що одне з поселень у народі охрестили «село однієї нирки».

“ Даних щодо кількості нирок, проданих в Афганістані незаконно, немає

Вочевидь, намагаючись реагувати на стрімке розростання чорного ринку органів в Афганістані, у 2024 році «Талібан» заборонив купівлю та продаж людських органів, а також проведення будь-яких операцій із їх пересадки. Представники

радикального ісламістського руху заявили, що трансплантація життєво важливих органів, як-от серця, нирок та легень, нібито суперечить нормам ісламу.

Цей крок викликав обурення серед пацієнтів та лікарів, які заявили, що це негативно позначиться на тисячах афганських пацієнтів, які з медичних причин потребують трансплантації органів.

Трансплантація органів широко застосовується як метод лікування в усьому світі, зокрема й у переважній більшості ісламських країн.

«Так жити неможливо»

Даних щодо кількості нирок, проданих в Афганістані незаконно, немає. Однак після приходу до влади «Талібану», що спричинило економічний колапс і поглибило й без того жахливу гуманітарну катастрофу, кількість зареєстрованих випадків зросла.

За даними Організації Об'єднаних Націй, близько 14 мільйонів людей, або кожен третій афганець, страждають від гострого голоду; також зазначається, що рівень недоїдання серед дітей досяг рекордних показників у 12 з 34 провінцій Афганістану.

**“ Який у мене є вибір?
Ні допомоги, ні коштів, ні
роботи. Куди мені ще
звернутися?**

Гул Ахмад

У серпні Всесвітня продовольча програма ООН заявила, що збройні конфлікти, масове безробіття, стрімке зростання цін на продовольство, скорочення гуманітарного фінансування та порушення логістичних шляхів постачання посилюють продовольчу кризу.

Абдулла, старійшина племені в північно-західній провінції Бадгіс, зазначив, що місцеві жителі продають свої органи «через крайню злиденність і бідність».

«Нехай Бог змилосердиться і відкриє якісь можливості для полегшення, бо так жити неможливо», – сказав він у ефірі Афганської служби Радіо Свобода.

Гул Ахмад, батько поважного віку, сказав, що розглядає можливість продати одну з нирок свого сина, щоб прогодувати всю родину.

«До чого ж дійшов цей світ, якщо людина готова продати нирку власного сина, але навіть не може знайти покупця? Ми всі голодуємо», – сказав він у ефірі Афганської служби Радіо Свобода.

«Який у мене є вибір? Ні допомоги, ні коштів, ні роботи. Куди мені ще звернутися?»



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Тепер я зможу жити». Як в Україні пересаджують органи та чому важливо ставати донором



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Люди, яким пересадили органи, згадують своїх рятівників щодня



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Я приїхав показати свою солідарність із Україною» – професор трансплантології зі США Роберт Монтгомері

Світ

Суспільство

Важливе на Свободі

Вибір редакції: світ